

so odredbe čl. 101 skupno s čl. 119 ustave o sodniški stalnosti ter nepremestljivosti uporabne tudi za upravne sodnike in da so obvezne za državni svet, če pride do tožbe proti ukazu, ki stalnosti in nepremestljivosti upravnih sodnikov ne bi priznaval, sklicujoč se pri tem na čl. 12 zak. o drž. svetu in upr. sodiščih.

Takse v izvršbi.

Dr. Edvard Votič.

Zakon o sodnih taksah (z dne 30. maja 1930, Sl. N. 134—L/281, Sl. L. št. 113/20), ki je obenem z zakonom o izvršbi in zavarovanju v celoti stopil v veljavo dne 1. januarja 1938 in bil s finančnim zakonom za leto 1938/39 že noveliran, je potrdil resničnost stare ljudske modrosti: „Nove postave — nove zmešnjave.“ Po starem zakonu o taksah (= zt.) z dne 30. marca 1911 je bilo taksiranje v izvršbi enostavno, ker je zadostovalo poznanje tar. post. 1, 5, 138, 139 zt. brez vsakih tolmačenj; novi zakon o sodnih taksah (= zst.) pa je poleg taks za vlogo, za sklep o prvi dovolitvi izvršbe, za vknjižbo stvarnih pravic, za razne zaznambe, za oglas na sodni deski, za priloge, za pooblastilo, prinesel zlasti v nepremičninsko izvršbo raznovrstne določbe, ki jim mnogokrat v praksi ni bilo lahko najti pravega smisla.

Nova določba § 5 zst., po kateri dejstvo, da takse niso bile plačane, sicer ne zadržuje sodnega poslovanja, marveč zadenejo osebe, ki bi morale pravilno zadostiti taksni dolžnosti, brez predhodnega opomina v § 38 navedene občutne posledice, visi nad taksnimiavezanci kot Damoklejev meč in jih s preventivno grožnjo sili, da vsled neenotnega tolmačenja določb zst. često le zaradi previdnosti plačujejo višje takse, kakor jih zahteva zakon, po drugi strani se pa tudi ne more zanikati, da včasih oblastva grešijo. Vsled navedenega je potrebno, da pridemo čimprej do jasnosti.

O tej doslej neobdelani materiji nimamo literature; tudi ministrstvo za finance se še ni v zadostni meri poslužilo v § 43 zst. dane pravice avtentičnega tolmačenja, tako da smo še vedno prvenstveno navezani na zakonsko besedilo in na prakso, kolikor se je izoblikovala in ustalila.

Sedes materije: §§ 1, 5, 8, 12, 13, 38, 44 zst.; tar. št. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 42, 43, 44, 56, zst.; čl. 13 in 30 pravilnika o izvršitvi zst.; § 19 toč. 29 fin. zak. za leto 1938/39, §§ 164 do 174, 180 in 515 epp.; §§ 59, 146, 189/II in IV, 194 t. 3, 195/IV, 196 in 391 sp.; tar. post. 1 in 139 zak. o taksah. Razpisi ministrstva za pravosodje: z dne 15. febru-

arja 1938, št. 12.526, z dne 28. marca 1938, št. 30.693, z dne 9. maja 1938, št. 42.354, z dne 25. maja 1938, št. 50.965. (Pravni život, Beograd 1938, str. 19, 125, 138, 175), z dne 20. junija 1938, št. 62.228.

I.

Sklepnina. Taksa za sklep o prvi dovolitvi izvršbe (iz tar. št. 6/4—2, če gre za tuzemski izvršilni naslov oz. iz tar. št. 6/4—1 za inozemski izvršilni naslov) je popolnoma nova in najinteresantnejša taksa v zst. Njen fiskalen namen je v tem, da naj krije administrativno delo sodišča. Plača se v isti izvršilni stvari samo enkrat in to ob časovno prvi dovolitvi izvršbe, nikoli pa ne pred izvršljivostjo ozr. pravnomočnostjo izvršilnega naslova (opomba IX k tar. št. 6) — razen pri začasnih odredbah. Njena funkcija je analogna funkciji razsodnine v pravdnem postopku, le glede dospelka v plačilo se časovno ne ujemata: dočim se razsodnina pobira šele ob zaključku pravnega postopka, se plačuje sklepna že na izvršilnem predlogu celo pred dovolitvijo in tudi pred samim začetkom izvršbe.

Izraz ista stvar iz čl. 30/II pravilnika o izvršitvi zst. (pst.) je tolmačiti tako, da so ista izvršilna stvar vse izvršbe vsake vrste, ki se vodijo v izterjavo terjatve iz istega izvršilnega naslova med istima strankama (podobno § 44/II zst.). Da ne bo event. pomislekov, češ da je smatrati za „prvo“ dovolitev izvršbe tudi vsako kasnejšo dovolitev iz istega izvršilnega naslova, ker sodišče o njej ponovno sklepa in se le-ta vpiše v I vpisnik pod drugo opr. št., naj pokažemo na čl. 30/II pst., ki pravi, da se sklepna ne plača pri drugi in nadaljnih izvršbah, če je bila v isti stvari že enkrat dovolitev izvršbe izdana in sklepna že plačana. Ne glede na to pa tudi zakon sam v tar. št. 6/4—2 (oz. tar. št. 6/4—1) izrečno govori o časovno prvi dovolitvi izvršbe in ne samo o dovolitvi izvršbe sploh. V tar. št. 6, ki jo je po opom. XI k tar. št. 6 tolmačiti strogo in restriktivno, so vsi sklepi, ki so zavezani k plačilu sklepnine, navedeni taksativno, med tam navedenimi sklepi pa ni sklepov o drugih in nadaljnjih dovolitvah izvršbe, dasi bi jih zakonodavec v nasprotnem primeru moral izrečno omenjati.

Nadalje za kasnejše dovolitve izvršbe v isti stvari ni odločilno dejstvo, da je bila sklepna plačana n. pr. ob prvi dovolitvi premičninske izvršbe (premične stvari, terjatve itd.), s kasnejšim (drugim ali nadaljnim) dovolilnim sklepom se pa dovoljuje nepremičninska izvršba iz istega izvršilnega naslova in obratno, ker je veljavnost sklepnine, ki se plača samo ob časovno prvi dovolitvi izvršbe, nezastarna in velja njeno

enkratno plačilo brezizjemno za vse raznovrstne izvršbe v isti stvari. § 44/II zst. gre celo tako daleč, da v svojih predhodnih odredbah določa, da se v primerih, ko je bila izvršba v isti izvršilni stvari dovoljena že pred 1. januarjem 1938, (ko še nismo imeli sklepnine) fingira, da je bila sklepna že plačana in se ne plača več. Podobno velja tudi za primere, ko je bila prisilna zastavna pravica vknjižena pred 1. januarjem 1938 in se zahteva že po novem ip. dovolitev prisilne dražbe ali prisilne uprave nepremičnin.

Sklepnina se ne plača:

1.) pri ponovni (drugi, tretji in nadaljnji) dovolitvi izvršbe, če je ostala v isti stvari vedena izvršba celoma ali deloma brezuspešna, ne glede nato, če je bil sklep o prvi dovolitvi izvršbe izdan pred ali po 1. januarju 1938. (Čl. 30 pst. in § 44/II zst.);

2.) pri vseh ostalih izvršilnih sklepih, ki niso taksativno navedeni v tar. št. 6/4— (opomba XI k tar. št. 6).

V dokaz, da je bila sklepna v isti izvršilni stvari enkrat že plačana, zadostuje, da se zahtevajoča stranka sklicuje na opravilno številko dotičnega spisa, v primeru pa, da je izdalo prvo dovolilo izvršbe drugo sodišče, je treba predložiti dovolilni sklep v izvorniku ali v overovljenem prepisu (čl. 30 pst.).

Novi finančni zakon za leto 1938/39 je v točki 29 § 19 zlasti tar. št. 6 zst. občutno noveliral in obenem prinesel 50% povišek na stalne takse. Ministrstvo za pravosodje je dne 9. maja 1938 pod št. 42.354 izdalo merodajno pojasnilo, v katerem pravi: Zst. predvideva samo dve vrsti taks in sicer: 1.) stalne in 2.) procentualne takse. Vse one takse, ki v zst. niso predvidene kot procentualne, se morajo smatrati za stalne takse in so od 1. aprila 1938 dalje zvišane za 50%. Po cit. razpisu je tudi najvišja mera sklepnine (iz tar. št. 6/4—2) zvišana od din 40— na din 60— in najnižja mera sklepnine (iz tar. št. 6/4—1) od din 20— na din 30—, dasi bi pri strogi razlagi novele lahko prišli do drugačnega zaključka.

A. Z ozirom na 50% povišek in novelo fin. zak. za l. 1938/39 znaša sklepna iz tar. št. 6/4—2, če gre za tuzemski izvršilni naslov: Pri vrednosti do din 300— = din 7·50; od din 300.— do 500.— = din 15—; od din 500.— do 1000.— = din 22·50; od din 1000.— do 3000.— = din 30—; od din 3000.— do 5000.— = din 50—; nad 5000 din pa din 60—, ki je obenem najvišja mera.

B. Taksa iz tar. post. 6/4—1, če gre za inozemski izvršilni naslov, je zenačena z rabsodnino iz tar. št. 6/1 le z omejitvijo, da ne sme biti manjša od din 50—.

10% poviška (sosporništva) iz opombe II k tar. št. 6 v izvršbi nimamo.

II.

Vloge. Taksa za vloge (iz tar. št. 1/1 oziroma tar. št. 42) se plača pri vsakem pismenem občevanju s sodiščem. Zakon razlikuje med 1) navadnimi vlogami (tar. št. 1/1) in 2) zemljiškoknjižnimi vlogami (tar. št. 1/4 v zvezi s tar. št. 42). Navadne vloge prihajajo v poštev pri premečninski izvršbi in jih je treba kolkovati po tar. št. 1/1, dočim gre za zemljiškoknjižne vloge pri nepremečninski izvršbi, kjer so potrebni vpisi v zemljiški knjigi. Zemljiškoknjižne vloge v izvršbi imenuje § 89 pravilnika za voditev zemljiških knjig (pzk.) ne čisto zemljiškoknjižne vloge in je njihova značilnost lustrum zemljiške knjige. Zemljiškoknjižne vloge je treba kolkovati po tar. št. 42 in sicer: a) po tar. št. 42a če gre za vknjižbo ocenljivih stvarnih pravic (n. pr. terjatev), b) po tar. št. 42b pa, če se z vlogo zahteva vpis ali izbris z oznambe (prisilne uprave, prisilne dražbe, izvršljivosti itd.) ali pa, če se zahteva vknjižba neocenljivih stvarnih pravic.

Novost predstavlja določba § 12/I zst., ki v premečninski izvršbi favorizira zavezančeve vloge, ki jih je na prvi stopnji taksirati z največ din 150. Vloge ostalih oseb (hipotekarnih upnikov, tretjedolžnikov, zdražiteljev itd.) razen zahtevajoče in zavezane stranke, pa ne smejo na prvi stopnji presegati din 15— (v premečninski in nepremečninski izvršbi).

1.) Za kumulirane vloge, v katerih se predlaga nepremečninska izvršba in hkrati premečninska izvršba, velja absorpcijski princip tako, da višja vloga absorbira nižjo in je plačati samo takso za višjo vlogo, ker gre dejansko le za eno vlogo in se ne moreta plačevati dve taksi.

2.) Za kumulirane vloge, s katerimi se zahteva hkrati več vpisov ocenljivih stvarnih pravic v zemljiški knjigi, velja kumulacijski princip tako, da je za plačilo takse merodajen seštevek vseh teh pravic t. j. njihova celokupna vrednost.

A. Samo takso za vlogo iz t. št. 1/1 je plačati:

1.) pri ustavitvi premečninske in nepremečninske izvršbe, tudi če je potreben vpis ozir. izbris v zemljiški knjigi (toč. 1 op. X k tar. št. 44). Pojasnilo min. fin. (Rozdmif od 17. marca 1936 št. 15.979/III), češ da je pri ustavitvi nepremečninske izvršbe plačati takso iz tar. št. 42, je očitno v nasprotju z zst., ki v opombi V. k tar. št. 1 izrečno določa, da se pri ustavitvi nepremečninske izvršbe plača taksa iz tar. št. 1/1 (in ne morda tar. št. 1/4 = tar. št. 42).

2.) pri izvršbi v zavarovanje (§ 322 ip.) in izvršbi radi predhodne izpolnitve (§ 321 ip.). (Opomba IX k tar. št. 6.).

3.) za zastavni popis v smislu § 1101 odst. 2 odz in čl. 3 uredbe o spremembah in dopolnitvah ip. (op. XI k tar. št. 6). Pripomniti je, da je sklepino iz tar. št. 6/4—2 plačati šele naknadno po pravnomočnosti izvršilnega naslova, torej ob priliki predloga na prodajo zastavno popisanih premičnih stvari (po § 213 ip.).

4.) pri ponovni (drugi in naslednji) izvršbi v isti stvari (čl. 50 pst. in § 44/II zst.).

5.) za zdražiteljev predlog na ureditev zemljiške knjige na prisilni dražbi domaknjene nepremičnine (§ 199 ip.), ker je prenosna taksa plačana (tar. št. 44/1—1a).

6.) za vse ostale vloge, t. j. za izjave, predloge, zapisnike o narokih (tar. št. 2/1) ne glede na čas trajanja itd.

7.) na priloge ki se po svoji vsebini smatrajo za sestavni del vloge ali zapisnika (tar. št. 3) n. pr. dražbeni pogoji itd.

B. Takse iz tar. št. 1/1 ni plačati:

1.) za uradne zaznamke in zapisnike, ki imajo značaj uradnih zaznamkov, v katerih pa ni predloga stranke niti njenega podpisa (op. II k tar. št. 43).

2.) za prošnje na priznanje siromaške pravice, bodisi pozitivne ali negativne (Rozdmif z dne 31. maja 1933 št. 71085/III).

3.) za rubrike in odprave vlog, ki nadomeščajo predpisano rubriko iz § 180/IV cpp. (toč. 2 k op. VIII tar. št. 1).

4.) za prošnje na popravo in dopolnitev sodnih odločb po §§ 518 in 519 v zvezi s § 526 cpp. in § 68 ip. (toč. 5 k op. VIII tar. št. 1).

C. Priloge se kolkujejo po tar. št. 3b (op. III. k tar. št. 3).

III.

Odpravki sklepov. V izvršbi, s katero se občutno posega v zavezančeve imovinske pravice in se vedno zahteva o izvršilnem predlogu neposredna odločba sodišča, nimamo za nasprotno stranko drugopisov v tehničnem pomenu besede, kakršni so le tkzv. pripravljalne vloge (tožba, pritožba itd.), pač pa je v izvršbi, kjer so tkzv. določujoči (dispozitivni = končni) spisi (kot n. pr. pri rekurzu, dovolitvi siromaške pravice, postavitvi skrbnika itd.), možno govoriti le o osnutkih sklepa, ki ga naj sodišče neposredno izda brez vsakega predhodnega pripravljalnega postopanja.

Po določbi § 591 sp., ki je specialna za izvršbo, je 1) v prvi vrsti dovolilno oz. izvršilno sodišče samo dolžno izdelati zadostno število odpravkov izvršilnih sklepov, 2) šele v podrejeni vrsti pooblašča § 146 sp. sodišče, da sme zahtevani sklep izdati v skrajšani obliki v onih primerih, ko je stranka

predlagateljica izvršilnemu predlogu priložila zadostno število pravih osnutkov zahtevanega sklepa brez obrazložitve.

K 1.) Razpis ministrstva pravde z dne 20. VI. 1938 št. 62.228, ki pa nima klavzule avtentičnosti iz § 43 zst., pravi pod toč. 8, da v primerih, ko se izvršilna vloga ni predložila v več izvodih in mora sodišče odpravke sklepa samo izdelati, ni uporabiti opomba 2 k tar. št. 1, po kateri je obvezno taksiranje le (pripravljalnih) drugopisov v pravdi.

K 2.) Določba § 180 odst. 4 cpp., ki jo je po § 68 ip. smiselno uporabljati tudi na izvršbo, predpisuje, da naj stranka-predlagateljica v primerih, ki so prikladni za odpravke sodnih določb v skrajšani obliki (kot n. pr. za izvršilne sklepe, za sodbe zbog izostanka tožene stranke itd.), vstavi v priložene rubrike poleg označbe sodišča in strank namesto predmeta še celoten zahtev (pri odpravkih za zamudno sodbo) oz. da v izvršbi napravi pravih osnutkov zahtevanega sklepa brez obrazložitve, katerega potem sodišče ali 1) osvoji in izda v skrajšani obliki ali 2) izda v neskrasani obliki ali 3) pa zavrne. Ker so rubrike v smislu § 180 odst. 4 cpp. (oz. vloge, ki nadomeščajo te rubrike § 59/V sp) povsem ustrezne za odpravke izvršilnih sklepov v skrajšani obliki in tudi za vročitev nasprotni stranki, povrh tega pa so po opombi II tar. št. 1 in po op. I k tar. št. 4 oproščene takse, bi bila v izvršbi vsaka konstrukcija drugopisov v tehničnem pomenu besede, kakršne imamo le v pripravljalnem pravnem postopanju in se nanje nanaša določba § 180 odst. 1 cpp. in opomba I k tar. št. 1, nedosledna in bi kazala preveč šablonsko prenašanje predpisov pravnega postopanja na izvršbo. Zadevnega avtentičnega tolmačenja še nimamo, pa tudi predvidevati se ne da, če bo morda prevladal fiskalni moment.

IV.

A. **Vpisnina.** Taksa za vknjižbo (in predznambo) stvarnih pravic v zemljiški knjigi iz tar. št. 44/2a je procentualna (1%) — (pri neocenjenljivih pravicah je stalna po tar. št. 44/2b) ter podobna sklepni (iz tar. št. 6/4) v tem, da se za isto terjatev plača samo enkrat (toč. 3 op. X k tar. št. 44); toda pri naknadni vknjižbi prisilne zastavne pravice, če je bila doslej vknjižena zgolj pogodbeno zastavna pravica, je po op. X (3) k tar. št. 44 doplačati le ev. 1% presežek, če je vrednost pravice postala večja n. pr. vsled pravih in izvršilnih stroškov itd.

Za vpis opravičbe predznanbe se taksa iz tar. št. 44 ne plača (op. VII k tar. št. 44), ampak je kolkovati le vlogo po tar. št. 42.

B. Zaznambe. Pri zaznambi uvedbe prisilne uprave ali prisilne dražbe nepremičnin (ki sta si glede taksiranja zenačeni) predvideva zst. dvoje taks in razlikuje dva primera:

1.) če je bila v zavarovanje iste terjatve že vknjižena (pogodbena ali prisilna) zastavna pravica, je plačati stalno takso iz tar. št. 44/4 (= din 50.—).

2.) če pa še ni bila v zavarovanje iste terjatve vknjižena zastavna pravica, je plačati procentualno takso iz tar. št. 44/4a (= ½%), ki se pa pri naknadni vknjižbi (prisilne) zastavne pravice upošteva v primerih, ko se vknjižba pred izbrisom zaznambe.

Pri istočasnem vpisu dveh zaznamb, n. pr. zaznambe izvršljivosti terjatve in zaznambe prisilne dražbe, je plačati stalno takso za zaznambo iz tar. št. 44/4 (= din 50.—) samo enkrat, ker gre vsled istočasnosti dejansko le za eno zaznambo dveh dejstev. Zst. tega primera ne predvideva.

Novost predstavljata opombi II. in V. k tar. št. 44 v tem, da so po zst. tudi vpisi po uradni dolžnosti zavezani taksi iz tar. št. 44 (n. pr. zaznamba prepovedi odsvojitve in obremenitve, prisilne dražbe ali prisilne uprave nepremičnin itd.), dočim so bili po starem zt. takse prosti.

V

Malotni postopek. Povprečna taksa iz tar. št. 9/2 velja za celotni izvršilni postopek (razen pravnih sredstev in vpisnine iz tar. št. 44) z vsemi vlogami, zapisniki, prilogami in odločbami. Uporabna je samo v izvršbi na podlagi odločb v postopku o malotnih stvareh, katerega pogoj pa je po § 543 cpp., da se je zahtevke, katerega vrednost ne presega din 500.—, ali ne gre za pravico na nepremičnini, uveljavljal s tožbo in ne zgolj s plačilnim poveljem. Zato povprečna taksa ni uporabna v primerih, ko so izvršilni naslovi n. pr. plačilna povelja, menični plačilni nalogi, sodne poravnave brez predhodne tožbe, rešitve in sklepi o stroških itd.

1% vpisnine iz tar. št. 44 za prisilno osnovo zastavne pravice (dočim prisilna dražba in uprava nepremičnin po § 69 ip. skoro ne prihajata v poštev,) povprečna taksa ne obsega tako, da jo je plačati poleg povprečne takse. Enako je treba taksirati tudi pooblastila po tar. št. 56 (Rozdmif z dne 11. VII. 1934 št. 44.687). Za povprečno takso ne velja siromaška pravica (§ 8/A t. 1 zst. in § 189/II sp.) in jo je pri ponovni izvršbi v isti stvari po op. II k tar. št. 9 plačati iznova. Za rekurz velja tar. št. 9/3.

VI.

Vrednost. A. Glede ugotovitve za odmero taks merodajne vrednosti določa § 12 zst., da je za vrednost predmeta vzeti zahtevek, ki ga je izpolniti ali zavarovati in ki se ocenja po dol. §§ 11 in 12 zst. veljavnih tudi za pravdni postopek, kjer se pa v vrednost (spornega) predmeta ne računajo prirastki, obresti in stroški. Zato je po § 12/II zst. v primeru, če je v istem zahtevku že tekla pravda, vzeti v izvršilnem postopku za plačilo taks ono vrednost predmeta, ki je bila ugotovljena v civilni pravdi, torej z eno besedo: pri terjatvah le višino glavni- ce brez pripadkov. Navedeno ugotavljanje vrednosti velja po § 12 zst. za navadne (tar. št. 1/1) in zemljiškoknjižne (tar. št. 1/4 = tar. št. 42) vloge, za zapisnike (tar. št. 2), za priloge (tar. št. 3b) ter za sklep nino (iz tar. št. 6/4—2, 6/4—1 in 6/5—3).

B. Izjemo od gornjega pravila pa tvori vpisnina, t. j. taksa za vknjižbo stvarnih pravic (iz tar. št. 44/2). Za odmero 1% vpisnine je po op. IV. k tar. št. 44 vzeti celokupno terjatev z vsemi stranskimi dajatvami, pripadki, obrestmi do dneva vložitve izvršilnega predloga na sodišču in z določeno vsoto naznačenimi dotodanjimi stroški. Po § 28 zst, se pri odmeri procentualne takse taksna osnova zaokroži na cele stotice, samo da se zaokrožajo vsote do 50 na nižjo, vsote nad 50 pa na višjo stotico.

C. V premičninski izvršbi (premične stvari, terjatve, prejemki, deložacije itd.) so vloge (zapisniki in priloge) zave- zane stranke zavezane samo onim taksam, ki so določene za vrednost do največ din 1000.—. Po navedenem znaša najvišja taksa za vlogo na prvi stopnji din 1·50, pri rekurzu največ din 4·50, pri revizijskem rekurzu pa največ din 10·50. Za odmero sklep nine na drugi ozir. tretji stopnji pa je vedno merodajna višina terjatve zahtevajoče stranke brez pripadkov in znaša po- lovico prvostopne sklep nine (tar. št. 6/5—3).

D. Za vloge tkzv. udeležencev (dolžnikovih dolžni- kov, hipotekarnih upnikov, zdražitelja itd.) t. j. vseh oseb razen obeh strank, so v premičninski in nepremičninski izvršbi upo- števnne samo one takse za vloge in priloge, ki so določene za vrednost do največ din 12.000.—.

E. Zapisnik naroka za razdelitev izkupila se kol- kuje po višini celokupnega izkupila (op. V. k tar. št. 2), dočim je za vse takse vseh ostalih zapisnikov o narokih merodajna ter- jatev zahtevajoče stranke in se kolkujejo po tar. št. 1/1 brez ozira na čas trajanja.

F. Pri izvršbi zgolj za pripadke (stroške, pristojbine itd.) se upošteva le njihova višina (§ 12/II zst.). Pri rekurzih zoper odmero stroškov ali pristojbin pa je merodajna vrednost dela, t. j. višina zneska, ki se s pravnim sredstvom pobija (§ 14 toč. 6 zst.).

G. Pri prisilnih izpraznitvah stanovanja se za odmero taks jemlje znesek din 1000.— (§ 15 toč. 1 zst.) če ni zahtevajoča stranka navedla druge višje vrednosti.

H. Pri izločitvenih pravnih (§ 36 ip.) velja kot vrednost spora znesek terjatve, ki ji je treba z izvršbo zadostiti; če je pa vrednost premičnin, ki se izločajo, manjša, se vzame njihova manjša vrednost (§ 10 toč. 8 zst.).

I. Če zahtevajoča stranka v svoji vlogi ne navede za plačilo takse odločilne vrednosti, pa ta tudi sicer sodišču ni znana in se ne da ugotoviti po §§ 10 do 12 zst., je za odmero taks vzeti vrednost din 12.000.— (§ 13 toč. 4 zst.).

J. Brez ozira na vrednost se plača v nepremičninski in premičninski izvršbi stalna taksa za oglase na sodni deski v znesku din 750 (op. III. k tar. št. 1).

VII.

Zakon o taksah. Usoda starega zakona o taksah z dne 20. marca 1911 je določena v § 44/II zst.; velja še za vsa izvršilna postopanja, ki so bila uvedena pred 1. januarjem 1938 (tkzv. stare izvršbe) in so doslej nedokončana. Kolkovati je: 1) navadne vloge s takso din 5.— (t. p. 1), priloge din 2.— (pojasnilo min. fin. z 17. jan. 1938 št. 890), 2) zemljiško knjižne vloge na ustavitve nepremičninske izvršbe s takso din 50.— (t. p. 139). Navedenih starih taks iz zt. 50% povešek fin. zak. za leto 1938/39 ni zadel, ker so bile tam izrečno zvišane le stalne takse iz novega zakona o sodnih taksah.

V predhodnih odredbah § 44/II zst. postavlja zakonodavec tudi fikcijo, da je bila pri tkz. starih izvršbah iz pred 1. jan. 1938 sklepina (iz tar. št. 6/4) že plačana, dasi (stari) zakon o taksah sklepine ni poznal.

VIII.

Siromaška pravica (§§ 189/II, IV, 194 toč. 3, 195/IV, sp.). 1) V izvršbi se priznava po §§ 164 do 174 cpp. v zvezi s § 68 ip.;

2.) v primerih pa, ko se predlaga izvršba v roku 6 mesecev po (tudi pred drugim sodiščem) pravnomočno končani pravdi, ostane že v pravdi priznana siromaška pravica v veljavi tudi za izvršbo ter za opozicijske, impugnacijske in izločitvene tožbe. Pri siromaški pravici gre za tkzv. osebno oprostitev plačila taks, zato se plačilo „idealne“ takse, ki bi jo

morala plačati siromašna, plačila taks oproščena stranka, naloži v plačilo nasprotni stranki. [Na popis taks (§ 195/IV sp.) je polagati važnost.]

Pri strankah ozir. osebah s stvarno oprostitevijo plačila taks iz § 8/B zst. kot n. pr. pri OUZD, ju, Pokojninskem zavodu za nameščence, Privilegirani agrarni banki, Bolniških blagajnah itd. je postopati kot s siromašnimi strankami (§ 9 zst.) s to razliko, da se neplačane takse ne izterjajo od nasprotnih strank. vsled česar odpade tudi popis taks. Po razpisu min. fin. od 28. V. 1935 št. 101.586/III plača OUZD samo sklepništvo iz tar. št. 6/4—2.

IX.

Praktičen pregled kolkovanja v konkretnih primerih:

A. Pri izvršbi (kakor tudi pri nasprotni izvršbi iz § 45 ip.) na premično imovino (t. j. na premične stvari, terjatve, prejemke, obrti in podjetja, prisilna izpraznitev stanovanja itd.) se plača (razen v malotnem postopku):

1.) ob časovno prvi dovolitvi izvršbe:

taksa iz tar. št. 1/1 (vloga) + tar. št. 6/4—2 (sklep),

2.) pri ponovni (drugi in nadaljnji dovolitvi izvršbe pa sklepništvo iz tar. št. 6/4—2 (ozir. 6/4—1) odpade (čl. 30 pravil. k zst. ozir. § 44/II zst.) in se plača samo taksa za vlogo po tar. št. 1/1.

Pripomniti pa je treba, da že na predlogu na rubež, hrambo in prodajo premičnin ni plačati takse za razglas dražbe na sodni deski v znesku din 7:50 (op. III, k tar. št. 1), ampak šele ob razpisu dražbe, ker je preje negotovo, če bo rubež sploh uspešen.

B. Pri izvršbi s prisilno osnovo zastavne pravice je plačati:

1.) ob prvi dovolitvi izvršbe v isti stvari:

taksa iz tar. št. 42a (vloga) + tar. št. 6/4—2 (sklep) + tar. št. 44/2a (vpis).

2.) v primeru, da je bila sklepništvo v isti stvari že plačana v premičninski izvršbi:

taksa iz tar. št. 42a (vloga) + tar. št. 44/2a (vpis = 1%).

3.) v primeru, da je bila sklepništvo že plačana v nepremičninski izvršbi (pri uvedbi prisilne dražbe ali uprave nepremičnin): taksa iz tar. št. 42a (vloga) + 44/4a (vpis) = ½ %).

4.) če je bila vknjižena samo pogodbeno (prostovoljna) zastavna pravica:

taksa tar. št. 42a (vloga) + tar. št. 6/4—2 (sklep) + tar. št. 44/4 (zaznamba izvrš. = 30 din) + event. 1% previšek po točk. 3 op. X. k tar. št. 44.

Pri vknjižbi nadzastavne pravice (§ 265 ip.) je od gorenjega razlika le v tem, da znaša taksa za vlogo samo polovico takse iz tar. št. 1/4 = ½ tar. št. 42. (op. IV. k tar. št. 1).

C. Pri izvršbi s prisilno dražbo ali s prisilno upravo nepremičnin (ki sta si v kolkovanju zenačeni), je ločiti tri primere:

1.) če je sklepna v isti stvari že plačana (ali če je bila terjatev že vknjižena s prisilno zastavno pravico pred 1. jan. 1938) se plača:

taksa iz tar. št. 42b (vloga = din 15.—) + tar. št. 44/4 (zaznamba pris. dražbe ali uprave = din 50.—),

2.) če sklepna v isti stvari še ni bila plačana, pa tudi terjatev ni bila zavarovana ne s prisilno niti s pogodbeno zastavno pravico, se plača:

taksa iz tar. št. 42a (vloga) + tar. št. 6/4—2 (sklep) + tar. št. 44/4a (zaznamba pris. dražbe ali uprave = ½ %),

3.) če sklepna v isti stvari še ni bila plačana, terjatev pa je bila zavarovana samo s pogodbeno (prostovoljno) zastavno pravico (ali s predzambo) se plača:

taksa iz tar. št. 42a (vloga) + tar. št. 6/4—2 (sklep) + tar. št. 44/4 (zaznamba izvršljivosti in uvedbe prisilne dražbe ozir. uprave = din 50.—) + event. 1% previšek po toč. 3 op. X. k tar. št. 44.

D. Pri začasnih odredbah (§ 329 in sl. ip.) se plača:

1.) za dovolitev: taksa iz tar. št. 1/1 (vloga) + tar. št. 6/4—3 (sklep),

2.) za oporek (§ 346 ip.): taksa tar. št. 1/1 (vloga) + tar. št. 6/2—3 (sklep),

3.) za rekurz: taksa iz tar. št. 1/3—1 (vloga) + tar. št. 6/5—1 (sklep).

E. Pri taksiranju pravnih sredstev (razen v malotnem post. in pri začasnih odredbah) je prvenstveno ločiti, če so naperjena 1) zoper prvo dovolitev izvršbe ali pa 2) zoper ostale izvrš. sklepe (op. XI. k tar. št. 6).

K 1) Rekurz zoper časovno prvo izvršbo dovoljujoči sklep v isti stvari je kolkovati:

po tar. št. 1/3—1 (vloga = trikratna taksa iz tar. št. 1/1) + tar. št. 6/5—3b (sklep = polovica prvostopne sklepnine iz tar. št. 6/4—2).

K 2) Rekurz zoper vse ostale izvršilne sklepe je kolkovati samo po tar. št. 1/3—1 (vloga = 3 × tar. št. 1/1).

3.) Pri revizijskem rekurzu je razlika od navedenega samo v tem, da je po tar. št. 1/3—3 taksa za vlogo sedemkratna taksa iz tar. št. 1/1, sicer pa je revizijski rekurz glede načina kolkovanja zenačen z navadnim rekurzom.